

Учествују:

Биљана Јовановић, сопран
Ана Гвозденовић, сопран
Јована Мијин, виолина
Теодора Томашев, глумица
Марко Богдановић, клавир

Режија: Наталија Станковић

*„Узавичају су звезде сјајније,
ближе, птице музикалније“*

Десанка Максимовић
(1898-1993)

Стих музиком откривен

Музичко-поетско вече посвећено
Десанки Максимовић

17. новембар 2023. у 20 часова
Конак кнегиње Љубице

Велики број соло песама савремени српских аутора је настао на стихове наше велике песникиње Десанке Максимовић. Њено обимно стваралаштво и огроман број јавности непознатих српских соло песма је послужило као инспирација за музичко-поетско вече посвећено Десанки Максимовић.

Њеног лика се углавном сећамо само из њених познијих година, на основу малобројних преосталих снимака и слика. Ипак, њен лик и дело су читав несагледиви свет за себе. Детаљно понирање у њено стваралаштво открива нам поетику која се креће од интимно-исповедне, преко отаџбинско-родољубиве, до рефлексивне, па чак и хаику поезије. Десанку Максимовић критичари називају лирском песникињом, изразитим представником тзв. женске лирике, додељујући јој титулу најмузикалнијег српског савременог песника, те не чуди што су бројни домаћи композитори били потакнути да таквој поетској изражајности додају нотни текст. За разлику од већине њених савременика, Десанка Максимовић није посезала за компликованим језичким средствима, већ су јој стихови увек једноставни, природни, лаки и разумљиви, тако да нам њена поезија већ на прво читање делује блиско. Зато није необично што је велики број композитора омузикалио њене стихове, проналазећи делић себе у појединим песмама, и претачући песникињине стихове у музику проистеклу из сопствених бића.

Учесници:

Биљана Јовановић, сопран

Ана Гвозденовић, сопран

Јована Мијин, виолина

Теодора Томашев, глумица

Марко Богдановић, клавир

Режија Наталија Станковић

П Р О Г Р А М

Мирјана Живковић: „Додир“

Александар Обрадовић: „Стрепња“

Милоје Милојевић: „Јутро“

Мирјана Живковић: „Међу планетама“

Милоје Милојевић: „Чекање“

Александар Обрадовић: „На бури“

Мирјана Живковић: „Искуство“

Зоран Јовановић: „Рука“

Станојло Рајачић: „Обећала си да ћеш бити вечна“

Зоран Јовановић: „Реквијем“

Додир

Ноћас ме у сну таче нека рука,
Не знам која,
Сасвим кратко,
Само вечност до три док изброја.

И од тог додира дође до споја
Мене и неког звезданог света -
Не знам са којом од безброја
Маглина, звезда и планета,
Са којом од дуга.

Само ниједнога небеског слоја,
Ниједног круга,
Не могах се сетити кад се пренух -
Сем оне руке
Заборавих све у трену.

Стрепња

Не, немој ми прићи! Хоћу издалека
да волим и желим ока твоја два.
Јер срећа је лепа само док се чека,
док од себе само наговештај да.

Не, немој ми прићи! Има више дражи
ова слатка стрепња, чекање и страх.
Све је много лепше донде док се тражи,
о чему се само тек по слутњи зна.

Не, немој ми прићи! Нашто то, и чему?
Издалека само све ко звезда сја;
издалека само дивимо се свему.
Не, нек ми не приђу ока твоја два.

Јутро

Долазио ми је у сусрет замрзлом снежном путањом.
Ничије стопе још нису биле начеле снег. Ничији глас још није преломио тишину.
Тада он рече моје име, дозивајући ме.
И мени се учини да смо у белим дворанама раја, тако је његов глас био чист и неземаљски, и заувек мој.

Међу планетама

Високо, негде између планета само смо нас двоје
У тек створеном свету
Смемо гледати изблиза лица сунаца
Смемо се пети до месечевих двора
Облак смемо у наручје узети
Из своје оазе смемо одлетети у поноре метеора
И до кладенаца где дуга пије боје
Затицати зору кад измаглице танке са себе скине
Смемо рај посматрати кроз забрањене дурбине
Смемо прислушкивати шта говоре тајне
Шта најмлађи анђеолова
Загрлити смемо свако будуће дете
Само ја не смем узбрати звезде и планете као јабуку Ева

Чекање

Бол је моћни подрумливи бог који часове претвара у столећа, и сваки трен чини ми се гвоздени тешки век.
Птица на грани под којом је он стајао пева цело јутро, гледајући у мене.
Можда је отпутовао тамо одакле се не враћа, и послао ми своје срце на састанак.

На бури

Сву вечер на пустом брегу
неко стоји.

Пусти ме, мајко, да видим
да ли је човек или бор.

Пусти ме да видим ко то
сву вечер гледа
у наш бели, скромни двор.

Пусти ме, мајко, неће ме
уморити ход,
брег је близу нашег дома.

О, ја осећам да ми је род
тај човек или бор
што сву вечер близу грома
стоји и гледа у наш двор.

Видиш ли облак црн,
огроман, злокобан брод
над њим плови

и смрт носи?

О, мајко, иди
ти га бар зови

нека се склони у наш дом
тај човек или бор
што сву вечер стоји и гледа
у наш бели скромни двор.

На пустом брегу он је сам
као дете кад руке скрсти
над болом неким први пут.
Пусти ме да танки моји прсти
мета буду бурама злим.

Пусти ме, пусти, добра мајко,
тако је потмуо
и зао облак
што витла над њим.

Искуство

Знам људе с мислима које не смеју
да се мисле.
Знам бунтовнике с речима које неће
моћи да рекну.
Знам заљубљене са сузама које не смеју
да потеку.
Знам паћенике који бол гуше
у смеху.
Знам сањалице са сном који никад неће
бити јава.
Знам жељне одмазде са руком која
мора да се спутава.
Знам песнике са песмом која се само
за себе пише.
Знам многе судбином притиснуте,
а још дишу.

Рука

Тешка, пуна коштаних опиљака,
лежи у крилу старачка рука.
На њој је оцртана
модра грана вена
и азбука бора, замршена.

Тек кад се дигне детету до затиљка,
засветли се и прене
као заливена биљка,
оточи се отров и умор из вена
опиљци костију се споје,
легне зглоб у зглоб.

А чим дете оде,
рука опет клоне
и падне у крило
као у гроб.

Обећала си да ћеш бити вечна

Обећала си једном у детињству
да ћеш бити вечна,
откле год се враћали да ћемо те затећи,
као сенку испод кућне стрехе,
као кућни праг.

Није било ниједне наше пловидбе
да је ниси, као рибарске жене,
преседела на пучини гледајући;
није било буре ни бродолома
да нисмо после њих
поред неба угледали и твоје лице.

Где год бисмо се пробудили,
била си у прозору ти и сунце;
била си нам увек на дохвату руке
као вода,
увек као ваздух
присутна и неопходна.

Обећала си нам да ћеш бити вечна
као све што нас на свету дочекује
и остаје после нас.

И када си умирала,
чинио се да се осећаш кривом
што нас напушташ.

Реквијем

Огласите моју смрт
потоци што падате са високих става,
стари гаврани,
кукавице нарикаче,
ћукови и сове с високих букава,
и ти грлице што под стрехом плачеш,
и ви ранораниоци шевини сопрани,
огласите је тихи уздаси цвета,
мириси земље узоране,
огласите мој одлазак са света.

И ти што си једном као човек из приче,
прегазио к мени воду без газа,
пробио се планином где не бораве
ветрови водичи,
где нема маховине зелених путоказа –
проби се кроз царства таме голема
и буди глас међу гласовима
мога реквијема.

Музичко оперско театарска организација МОТО

Организација „Музичко оперско театарска организација МОТО“ је невладина, непрофитна организација, основана на неодређено време ради остваривања циљева у области културе, едукације и уметничке продукције.

Наша визија је да класична музика, опера и театар постану доступни свим људима и буду део живота човека у Србији. Наша мисија је да радом афирмисаних уметника и промовисањем младих уметника стварамо нову публику и на тај начин подижемо квалитет живота.

Посебну пажњу посвећујемо активностима у раду са особама са инвалидитетом, старим и немоћним лицима, децом без родитељског старања и другим групама које су због својих здравствених, социјалних и других проблема онемогућене да буду комплетно укључене у свакодневни живот.

Наше вредности су квалитет, професионализам, истрајност и поштовање уметности. Наши принципи су стално усавршавање и праћење савремених токова у уметности, уз уважавање традиционалних вредности.

